

Izglītības un zinātnes ministrija

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67226209, e-pasts pasts@izm.gov.lv, www.izm.gov.lv

Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas
sanāksmes protokols Nr.7

2021.gada 25.februārī

Sanāksme notiek attālināti.

Sanāksmi vada: Līga Buceniece, Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) Izglītības departamenta direktore, darba grupas vadītāja

Sanāksmi protokolē: Mārīte Rozenštoka, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte

Piedalās:

Ināra Dundure, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības un kultūras jomā

Modra Jansone, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte

Igors Grigorjevs, Ogres 1. vidusskolas direktors

Dace Kalsone, IZM Izglītības departamenta direktora vietniece izglītības statistikas un finanšu plānošanas jomā, darba grupas vadītājas vietniece

Edīte Kanaviņa, Gulbenes novada Izglītības pārvaldes vadītāja

Rūdolfs Kalvāns, Latvijas izglītības vadītāju asociācijas prezidents

Gunta Lāce, Neatkarīgās izglītības biedrības pārstāve, Limbažu valsts ģimnāzijas direktore

Guntis Mačtams, Ventspils novada domes priekšsēdētāja 1. vietnieks, Ugāles vidusskolas direktores vietnieks izglītības jomā

Initra Pavloviča, IZM Finanšu departamenta vecākā eksperte

Anita Pēterkopa, Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldes Vispārējās izglītības skolu nodaļas vadītāja

Inga Vanaga, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja

Lelde Zemberga, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte

Uzaicinātie:

Ilga Šuplinska, IZM ministre

Lāsma Ūbele, Latvijas Pašvaldību savienības Padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos

Anda Mičule, IZM Sporta departamenta direktora vietniece

Andis Groza, Latvijas Nacionālā kultūras centra Kultūras un radošās industrijas izglītības nodaļas vadītājs

Baiba Bašķere, IZM Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta vietniece pedagogu un pieaugušo izglītības jomā

Nepiedalās:

Ivars Balamovskis, Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldes priekšnieks, departamenta direktora vietnieks

Agija Nika, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte

Reinis Znotiņš, IZM parlamentārais sekretārs

2021.gada 25.februārī sanāksme sākas plkst. 9:30.

Sanāksmes atklāšana – L.Buceniece

IZM Izglītības departamenta direktore L.Buceniece atklāj sanāksmi (pielikumā sanāksmes prezentācija) un izsludina sanāksmes darba kārtību (pielikumā).

1. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana

Ziņo: L.Buceniece

Nolēma:

1.1. Apstiprināt 2021.gada 11.februāra Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas sēdes protokolu.

2. Starptautiskais salīdzinājums

Ziņo: D.Kalsone

Salīdzinot igauņu un latviešu pedagogu ar maģistra grādu mēneša darba apmaksu 2020.gadā, jāsecina, ka Igaunijā pedagogi saņēma proporcionāli nedaudz virs 100% no vidējās bruto darba samaksas Igaunijā, savukārt, Latvijā pedagogi saņēma nedaudz zem 100%. Līdz ar to, ja salīdzina skolotāju-maģistru darba apmaksu pret vienādu mērauklu – vidējo darba algu valstī – tad atšķirības ir salīdzinoši minimālas. Tomēr divi apstākļi būtiski atšķiras, t.i. (i) atsaucoties uz iepriekšējā sanāksmē saņemto informāciju no igauņu kolēģiem – visiem Igaunijas pedagogiem (sākumsskola, pamatskola, vidusskola) ir prasība pēc maģistra grāda, kur Latvijā nav šādas prasības visiem izglītības līmeņiem; (ii) vidējā alga tautsaimniecībā abām valstīm atšķiras teju par 200€, kas atstāj ietekmi arī uz pedagogu atlīdzības atšķirībām.

3. Diskusijas par vispārējās izglītības pedagogu apmaksas aprēķina pamatprincipiem

---

Tikšanās dalībnieku diskusija

L.Buceniece informē, ka iepriekšējās tikšanās reizēs tika veikta gan esošā pedagogu darba apmaksas modeļa SVID analīze, gan arī uzklautā lietuviešu un igauņu kolēģu pieredze, tāpat arī notika laba virzība jautājumā par skolotāja slodzes 40 stundu apmēru nedēļā. Darba grupas vadītāja aicina šajā tikšanās reizē diskutēt trīs pamatjautājumus: pirmkārt, pašvaldības lomu mērķdotācijas sadalē; otrkārt, skolas vadības lomu finansējuma sadalē skolā un, treškārt, skolotāju slodzes sadalījums.

M.Jansone papildina, ka mūsu abu kaimiņvalstu pieredze attiecībā uz pašvaldību lomu ir atšķirīga. Igaunijā ir kopējs likums par budžeta dotāciju izglītībai pašvaldībām, kur "nauda seko bērnam līdz pašvaldībai", kur ir noteikta viena skolēna izdevumi ar piemērotiem pašvaldību reģionālais koeficients un programmu koeficientu, un tad pašvaldība tālāk sadala finansējumu līdz izglītības iestāžu līmenim. Lietuvā savukārt finansējums tiek aprēķināts uz skolu, savukārt finansējumu atbalsta personālam un izglītības iestādes administrācijai daļa pašvaldība. Reģionālā reforma Latvijā veidos daudz spēcīgākas pašvaldības un dos iespēju daudz lielākai lomai arī Izglītības pārvaldēm. Šobrīd ir iespēja padomāt mums pašiem, kādu gribam redzēt pašvaldības lomu un arī pārdomām, kādas mēs gribētu redzēt izmaiņas pedagogu darba samaksas modelī.

R.Kalvāns ierosina, ka skolas administrācijas finansējumu pašvaldība nedala, atstājot skolas direktoram autonomas tiesības arī piesaistīt vietniekus.

I.Grigorjevs papildina, ka ir noteikts minimums darba apmaksai direktoram un 80% kā minimums skolu direktoru vietnieku atlīdzībai, un šāda kārtība nebūtu jāmaina. Atvērts būtu jautājums par skolas direktora darba apmaksas augšējo robežu.

G.Lāce atbalsta R.Kalvāna un I.Grigorjeva teikto, jo lielās pašvaldībās varētu būt grūtāk novērtēt situāciju skolās. Arī tas, ka direktora vietnieku atalgojums ir mazāks par 40 darba stundām nekā tas ir skolotājiem strādājot 40 stundas, nav pareizi. Ir labi, ja to koriģēt var direktors.

E.Kanaviņa papildina, ka izglītības iestādes vadītājam būtu jābūt tiesībām veidot skolas administrāciju. Tomēr izglītības pārvaldes vadītājam būtu nepieciešams plašāks pilnvaru apjoms, lai varētu veicināt skolu direktoru darba samaksas apjoma novērtējumu, nevis tikai formāla loma kritēriju ievērošana. Direktoriem vajadzētu uzticēties savai pašvaldībai.

G.Mačtams papildina, ka šobrīd esošā kārtība, kas tiek īstenota ikgadēji septembra mēnesī ir pareiza. Katrā pašvaldībā ir sava sistēma un tā tiek ievērota atbilstoši. Pašvaldības akcepts par galīgo direktora algu būtu vajadzīgs, taču direktora vietnieku jautājums paliek paša direktora ziņā.

A.Pēterkopa papildina, ka nav iespējas no tā finansējuma, kas ir direktora un direktoru vietnieku fondā veikt palielinājumu direktora algai un paaugstinājums tiek iegūts no pašvaldības līdzekļiem. No valsts mērķdotācijas ir iespēja maksāt tikai minimālo līmeni. Atbalsta arī iepriekš pausto viedokli, ka vajadzētu uzticēties pašvaldībai, un ļaut rīkoties ar piešķirto mērķdotāciju.

I.Vanaga izsakās, ka direktoriem būtu jābūt autonomi atbildīgiem par vietniekiem. Protams, Latvijai ir vēl tāls ceļš ejams līdz igauņu pieredzei, kā arī nedrīkst aizmirst pašvaldības politisko ietekmi, kurai tomēr būtu jābūt pēc iespējas neitrālai. Direktoru arī nedrīkstētu sodīt par to, ka viņš strādā mazā pašvaldībā, kur skolā, piemēram, bērnu skaits savukārt būtu liels, tad nebūtu pareizi viņa algu pielīdzināt zemākajai algai pašvaldībā. Tāpēc būtu lietderīgi domāt par konstanto un mainīgo daļu atlīdzībā.

I.Dundure izsakās, ka skolu vadītāju viedoklis būs ļoti līdzīgs. Nenoliedzami ir spēcīgi līderi šajā jomā, taču būtu lietderīgi skatīt šo jautājumu rezervēti. Ir vērts atcerēties, ka pēc administratīvi teritoriālās reformas mums būs lielas 42 Izglītības pārvaldes, ar iespēju veidot tām jaudīgāku kapacitāti. Šobrīd Izglītības likumā ir iestrādāti grozījumi (Saeimā vēl paredzēts trešais lasījums), kurā ir paredzēta būtiski lielāka atbildība pašvaldībai izglītības kvalitātes nodrošinājumā. Pašvaldība ir tieši atbildīga par izglītības kvalitāti, ieviest izglītības monitoringa sistēmu, izglītības kompetenču satura ieviešanas līdzatbildība. Līdz ar to pašvaldībai jābūt iesaistītai vairāk savu izglītības iestāžu darbības nodrošināšanā – ne tikai uzturēšanas procesā, bet arī pārējos procesos, lai varētu atbalstīt minēto kvalitātes nodrošinājumu, piemēram, direktoru apstiprinātu pašvaldība nevis IZM, saskaņojot ar Izglītības pārvaldi. Nedrīkstētu būt tā, ka Izglītības pārvaldei ir daudz jaunu pienākumu, bet nav tiesību. Par atbalsta personālu arī ir atbalstāms virziens, ka pašvaldība ir tā, kas atbild par šo speciālistu darbu pašvaldībā. Tāpat kā direktoru darbu organizācijai jābūt organizētai no pašvaldības puses. Katrā no šiem jautājumiem jāmeklē līdzsvars starp sadarbības pusēm.

R.Kalvāns papildina, ka būtu lietderīgi ņemt nost daudzkārtīgos iekšējos ierobežojumus, atstājot skolas vadībai pilnas tiesības rīkoties ar šo mērķdotāciju, ir atstāti kādi minimālo robežvērtību nosacījumi, taču visa bāze būtu izcils direktors.

I.Grigorjevs atbalsta pašvaldības lomas stiprināšanu mērķdotācijas pārdalē atbalsta personālam un kādu daļu administrācijas personālam, piemēram, vājāko skolu atbalstam, taču ne visu administrācijas daļu. Pašvaldība var noteikt, cik lielu daļu no mērķdotācijas var tērēt direktoram un vietniekiem, taču struktūras lēmumus nosaka direktors. Pašvaldība nevar iejaukties direktora lēmumos par darbiniekiem, slodzēm u.c.

G.Lāce papildina, ka iespēja pašvaldībai ļaut pārdalīt mērķdotāciju radītu vēl lielāku risku ilgtermiņā nesakārtot skolu tīklu.

M.Jansone kopsavelkot, secina, ka darba grupā esam saņēmuši, ka mērķdotāciju mācību plānam turpinām rēķināt uz skolu; ka atbalsta personāla finansējumu varētu novirzīt pašvaldībai un tālāk jau strādātu ar šo finansējumu pašvaldība. Šeit logopēdi, psihologi un karjeras konsultants, savukārt pedagoga palīgs un speciālais pedagogam būtu jābūt tieši skolā vai būt dažādās skolās, tas tomēr paliktu mērķēts uz konkrētu skolu. Par administrācijas jautājumu viedokļi dalīsies vienmēr, un tas vēl noteikti jādiskutē. Šeit varētu pāriet pie otrā un trešā diskusiju jautājumu par skolu direktoru lomu skolas finansējuma sadalē un skolotāju slodzes sadalījumu, un dzirdēt Jūsu viedokli. To, ko redzam Valsts izglītības informācijas sistēmā ir liels skaits mazu slodžu skolotāju, un no otras puses mēs redzam, ka augstskolas arvien jaudīgāk sagatavo daudzpusīgus pedagogus, tomēr praksē to vēl nav tik daudz.

I.Dundure papildina, ka tomēr būtu atbalstāms, ka visu atbalsta personālu varētu atstāt pašvaldības pārziņā un arī būtu atbalstāms punkts par mainīgo un konstantu daļu direktora atlīdzībā.

I.Vanaga, pārejot pie nākamajiem diskusijas punktiem, izsakās, ka iepriekšējā vienošanās par 40 stundu darba slodzi, ir ar vairākiem atrunas punktiem, t.i. ar kontaktstundu skaitu, ar proporcionālu darba samaksas palielinājumu. I.Vanaga sniedz prezentāciju par galvenajiem pedagogu pētījuma par darba algas, darba slodzes veidošanās principiem un profesionālās izdegšanas riskiem rezultātiem (prezentācija pieejama [šeit](#)). Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības pētījumā atsaucās vairāk nekā 10 tūkstoši respondenti. Pētījumā sniegtās atbildes drīzāk nepiekrīt iestādes vadītāju autonomijas palielināšanai, savukārt slodzes sadalījumā redzot 60% veltīt kontaktstundām un 40% darba laika pārējiem darba pienākumiem.

G.Lāce papildina, ka ir papildu nepieciešama atruna, ka ir iespēja vienoties ar skolotāju arī par vairāk nekā 24 kontaktstundām.

I.Grigorjevs izsakās, ka maksimālo proporciju pieļaut 70% pret 30%, bet kā rekomendējošo proporciju saglabāt 60% un 40%.

R.Kalvāns papildina, ka šāda ierosinājuma gadījumā jādomā arī par pedagogu savstarpējo aizvietošanas regulējumu.

I. Vanaga izsaka aicinājumu piedalīties š.g. 19.martā LIZDA iecerētajā konferencē par šo pētījumu, un atgādina, ka uzstās uz 60% un 40% attiecību, lai varētu nodrošināt jauniešu ieinteresētību šajā profesijā, kas ir ļoti prioritārs jautājums.

E.Kanaviņa norāda, ka šādas proporcijas gadījumā kritiski parādās jautājums par pedagogu resursu nepietiekamību. Kā pats minimums būtu vajadzīgi 20 izglītības speciālisti uz astoņām izglītības iestādēm. Nav skaidrs, kur šos pedagogus iegūt.

I.Grigorjevs ierosina pārskatīt gan pamata klases apmēru, gan arī domāt par teritoriālajiem koeficientiem.

G.Mačtams atgādina arī par nepieciešamību domāt par pieejamības aspektiem sākumskolas līmenim.

Nolēma:

3.1. Lūgt darba grupas locekļiem līdz š.g. 9.martam sniegt argumentētu viedokli par pašvaldības sagaidāmo lomu mērķdotācijas sadalē, t.i. kā vislabāk nodalīt skolas administrācijas finansējumā direktora un direktora vietnieku daļu.

3.2. Lūgt darba grupas locekļiem līdz š.g. 9.martam sniegt argumentētu viedokli par teritoriālās ietekmes elementiem, t.i. iespējamiem teritoriālajiem koeficientiem, skolu filiālēm, saimes skolām, pieejamības rādītāju u.c.

3.3. Lūgt darba grupas locekļiem līdz š.g. 9.martam uz konkrētu skolu parauga sniegt aprēķinus, cik slodzes proporcijas sadalījums 60% (kontaktstundas) un 40% (pārējie pienākumi) prasīs pedagogus un finansējumu. Lūgt sniegt situācijas analīzi, kā tiktu risināti tie gadījumi, kad nosakot šādu stingru sadalījumu veidotos mācību stundu atlikums.

3.4. Lūgt IZM līdz š.g. 9.martam, turpinot darbu pie pedagogu darba samaksas modeļa pilnveides vispārējā izglītībā, izskatīt arī proporciju 60% (kontaktstundas) un 40% (pārējie pienākumi) samērā, un sniegt darba grupai finansējuma un pedagogu skaita ietekmi šāda sadalījuma gadījumam.

4. Savstarpējie norēķini izglītībā

Ziņo: I.Dundure, D.Kalsone

I.Dundure norāda, ka nav lietderīgi pieņemt lēmumus saistībā ar savstarpējo norēķinu izglītībā jautājumu, jo šis process tiks aktualizēts vien pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas.

D.Kalsone informē, ka vienīgais, ko šobrīd darba grupa varētu darīt ir pārliecināties, vai nav papildu ideju savstarpējo norēķinu procedūras vienkāršošanai. Pirmējā datu analīze par reformas ietekmi, tad nenoliedzami noteikts skaits izglītojamo nonāk "savā novadā", taču tas, būtiski nemazina to līgumu apmēru, kas ir šobrīd. Līdz ar to jautājums par savstarpējiem norēķiniem izglītībā saglabās savu aktualitāti.

Nolēma:

4.1. Izvērtēt iespējas savstarpējo norēķinu procedūras vienkāršošanai, ar mērķi tās ieteikt Pašvaldību izlīdzināšanas fonda padomei darbam š.g. rudenī, atstājot atvērtu arī jautājumu par saturu.

5. Dažādi

D.Kalsone informē, noslēdzot aptauju par netiešajām izmaksām izglītības iestādēm, darba grupai tiks piedāvāti papildu rādītāji, kas ļaus identificēt neefektīvu skolu telpu izmantošanu u.c. pakārtotus rādītājus. Vienlaikus aptauja dos iespēju vieglāk identificēt tos rādītājus, ar

kuriem būtu jāpapildina Valsts izglītības informācijas sistēma. Pēc Latvijas Pašvaldību savienības iesniegtā atzinuma šobrīd MKN Nr.276 grozījumi tiks precizēti jau pēc veiktās iestāžu aptaujas.

Nolēma:

5.1. Līdz š.g. 9. martam sniegt darba grupai pirmējos starprezultātus izglītības iestāžu aptaujā.

2021.gada 25.februārī sanākumi slēdz plkst. 11:37.

Darba grupas vadītāja

L.Buceniece

Sanākumi protokolēja

M.Rozenštoka

25.02.2021. 17:16

1844

M. Rozenštoka

6704 7792; marite.rozenstoka@izm.gov.lv